

СТАНОВИЩЕ

От проф. д-р Атанас Атанасов

По конкурс за избор на „доцент“

В професионално направление 8.4 Театрално и филмово изкуство
/Сценична реч/

С кандидат д-р Тодор Иванов Димитров-Мечкарски

1. Приемам за изпълнени всички законови условия за участие в обявения от НАТФИЗ „Кр. Сарафов“ конкурс за заемане на академичната длъжност.
2. Приемам самооценката на Тодор Димитров-Мечкарски за приносите на „Терминологични основи на сценичната реч“.

„Терминологични основи на сценичната реч“ е амбициозно реализиран изследователски проект. В повечето случаи, понятието „амбиция“ се прилага към определение за акт, несъответстващ на реалните възможности на субекта. В увода на своята монография д-р Мечкарски изрично подчертава, че: „Представеният труд няма претенцията за изчерпателност по отношение на понятията и всеобхватност по отношение на цитираните източници.“ Склонен съм да приема тази негова скромна забележка. Скромна дотолкова, доколкото трудът в своят обем и качества не е поредният, а първият, който с всички качества на професионален театрален речник доказва своята теоретико-практическа необходимост.

Според автора, монографията полага основите за гласово-говорното обучение в една систематизирана педагогическа методология при обучението по „Сценична реч.“ Смятам за необходимо да допълня, че резултатът от работата на д-р Тодор Мечкарски е отражение на забележителната му последователност и ерудиция в задълбочената изследователска дейност, фиксирана върху словото, речта и аспектите на тяхната технологична и смислова структура.

Логически фиксираната дефиниция на езиковите термини е резултат на целенасочен дългогодишен труд. Пътят към приносите на монографията „Терминологични основи на сценичната реч“ е формиран от практическата педагогическа работа на своя автор, но е и закономерен акт след многобройните му публикации в специализираните издания и особено след „Мисловните процеси-първична енергия на звучащото слово.“ В основата на всички реализирани от д-р Тодор Мечкарски проекти е неговият прецизен до педантизъм творчески подход. От аналитичното тълкуване на словесната сценичната изразност до нейното практическо приложение. От нюансите и смисловите значения на звука, сричката, думата и фразата до артикулационната словесна и ритмична партитура.

В своето въведение към печатното издание на монографията отбелязвам, че за мен тя е и емоционално преживяване, свързано с личността на нейния автор. Причините са много. Те не са предмет на настоящото академично становище, но само при условие, че не са резултат от дългогодишната ни съвместна екипна работа в НАТФИЗ „Кр. Сарафов“. Намирам, че белег за безкомпромисен професионализъм в седемдесетгодишната история на катедра „Сценична реч“ е следването на традициите, опитът и постиженията на поколения преподаватели. От Владимир Трендафилов до най-младите колеги. В този смисъл, като качество на автора и неговото произведение отбелязвам ненужното на пръв поглед присъствие на професионален респект към първоучителите и присъщата за д-р Мечкарски етика /морална философия/.

Качествата на „Терминологични основи на сценичната реч“ са резултат на педагогическия опит и познанията, които авторът е натрупал през годините на своето обучение, както и на умението му да ги структурира и използва като свои методологични принципи при обучението на студентите.

За д-р Тодор Мечкарски дисциплината „Сценична реч“ е „интердисциплинарна, теоретико-практична и динамично развиваща се област на театралното образование.“ Никое твърдение не би могло да бъде категорично защитено в случай, че субектът съзнателно е ограничил персоналното си придвижване извън пространства на овладения вече професионален инструментариум. В случая защитата е успешна. Намирам, че тя е резултат също и на:

1. Интересът на автора към когнитивната психология и нейните практически ползи в процесите на обучение.
2. Придобитата степен „Магистър“ в специалността „Логопедия“.

Професионалната квалификация в тази специалност увеличава възможностите за установяване на произхода и корекцията на диалектни и /или/ физиологични гласово-говорни проблеми. Опитът ми със студентите в специалността „Актьорство за драматичен театър“ дава основание да твърдя, че това е особено ценно в съвременната реалност, при която negliжираното слово в социалната среда и съвременните технологии се отразяват неблагоприятно върху гласово-говорната култура и интерпретациите на словесното действие. Придобитият опит от защитената магистърската степен намира отражение не само в практическата работа, но и в поредната монография на д-р Мечкарски. Основните за сценичната реч и слово понятия в „Терминологични основи на сценичната реч“ са допълнени и обогатени с някои базисни характеристики на термини от областта на науката логопедия. Отчитам това като заслуга, обогатяваща технологичните принципи в обучението по „Правоговор“ и „Сценична реч“.

Като основна цел и аргумент в мотивацията си за написването на своя труд, д-р Тодор Мечкарски изтъква необходимостта от „обединение на научните термини, техните аспекти, дефиниции и етимология“. В потвърждение на своята заявена още в началото

на настоящето становище положителна оценка, смятам за нужно да отбележа два от основните приноса на монографията, по степента на тяхната значимост:

1. Хабилитационният труд е единствен теоретичен текст във вид на речник в областта на сценичната реч.
2. Хабилитационния труд предоставя информация за интердисциплинарните връзки и зависимост на термините в сценичната реч с науките логопедия, логотерапия, фонетика и езикознание.

Качествата на „Терминологични основи на сценичната реч“ ми дават категорично основание да препоръчам на научното жури да присъди на д-р Тодор Мечкарски научното звание „Доцент“.

С уважение:.....

/проф. д-р Атанас Атанасов/

08.10.2020 г.

София